

HSL - Helsingin seudun liikenne Valokuvausohjeisto

Johdanto

Kuva tuottaa yhdessä logon ja visuaalisten elementtien kanssa vahvan mielikuvan, siksi valokuva on tärkeä osa HSL:n viestintää. Yhdenmukaisen, korkeatasoisen ja ohjeistetun valokuvan käyttö viestinnässä ja markkinoinnissa luo vahvan pohjan visuaaliselle identiteetille. Korkeatasoinen valokuva viestittää HSL:n brändiarvoja sekä tuottaa positiivista huomioarvoa.

Kaikki HSL:n valokuvat rakentavat brändiä. Tämä ohjeistus on laadittu avuksi valokuvaajille tuottamaan valokuvia, joiden viesti ja tyyli, valaistus ja värimaailma ovat yhdenmukaiset, jotta tavoitemielikuva saavutetaan.

HELSINGIN SEUDUN LIIKENTEEN VALOKUVIEN PUITESOPIMUS KAHDELLE VUODELLE SEKÄ OPTIO SEURAAVILLE KAHDELLE VUODELLE tarjoukseen tulee liittää 5 kpl tämän HSL valokuvausohjeiston 1.1. Valokuvan ydinviestit, 1.2. Teemat HSL:n kuvallisessa viestinnässä ja 1.3. HSL:n brändikuvat ohjeistuksen mukaisesti toteutettuja HSL-brändikuvaehdotuksia.

Sisältö

1. VALOKUVAN YLEISET OHJEISTUKSET

- 1.1 Valokuvan ydinviestit
- 1.2 Teemat HSL:n kuvallisessa viestinnässä
- 1.3 HSL:n brändikuvat
 - 1.3.1 Imagokuvat
 - 1.3.1.1 Tarinalliset kuvat
 - 1.3.1.2 Graafiset kuvat
- 1.4 Lehtikuvat
- 1.5 Mainoskuvat

2. VALOKUVIEN TUOTANTO

- 2.1 Henkilögalleria
- 2.2 Puvustus, rekvisointi ja maskeeraus
- 2.3 Joukkoliikenteen yleiset säännöt ja suositukset
- 2.4 Brändiohjeistuksiin liittyvät seikat
- 2.5 Värit, valaistus ja väritasapaino
- 2.6 Kuvakulmat ja kuvien rajausta
- 2.7 Graafisten elementtien ja valokuvan suhde
- 2.8 Valokuvien taustat

3. VALOKUVAN TEKNINEN OHJEISTUS

4. MUISTILISTA VALOKUVAAJALLE

1. Valokuvan yleiset ohjeistukset

1.1 Valokuvan ydinviestit

HSL:n valokuvien tyylin ja sanoman tulee tukea brändiarvojamme ja ydinviestejämme, sillä jokainen julkaisemamme kuva muodostaa mielikuvaa brändistämme. HSL:n ydinviestit kiteyttävät HSL:n tavoitteen ja pohjautuvat strategiaan. Ydinviestit ovat viestinnän ydin – niitä toistetaan kaikessa viestinnässä ja markkinoinnissa.

HSL:n kuvissa tulee näkyä seuraavat ydinviestimme ja arvomme:

- **Helppo – Helppoa ja sujuvaa arkea koko metropolialueella.**
Joukkoliikenteessä liikkuminen välittyy mutkakattomina ja helposti tunnistettavina tilanteina. Valokuvat joukkoliikenteessä matkustamisesta ovat intuitiivisesti tunnistettavia tapahtumia ja tarinoita arkisen elämän kirjosta.
- **Edullinen – HSL on edullisin tapa matkustaa Helsingin seudulla.**
Joukkoliikenteen edullisuus ilmenee suhteessa muihin liikkumismuotoihin tai arjen kuluihin.
- **Luotettava – HSL kuljettaa aina ja turvallisesti.**
Joukkoliikenteessä turvallisuuden tunne välittyy positiivisena asenteena. Siisteys, selkeys ja järjestys kertovat myös joukkoliikenteen luotettavasta toiminnasta. Kuvissa HSL:n luotettavuutta viestitään korkeatasoisilla ja laadukkailla sekä uskottavilla kuvilla. Kuvista tulisi aistia tunnistettavuutta, tuttuutta ja inhimillisyyttä. Lisäksi kaikki kuvissa esitetyt välineet (joukkoliikennevälineet, automaattit, näytöt, palvelupisteet jne.) tulee kuvataan hyvässä kunnossa ja toimivina. Mikään kuvissa esitetty toiminta, paikka, väline jne. ei saa olla ristiriidassa luotettavuusviestimme kanssa.
- **Aito**
HSL:n kuvat ovat elämänmakuisia hetken otoksia. Kuvat eivät vaikuta asetelluilta eikä liian silotelluilta. Kuvauspaikat, aiheet ja ympäristö ovat arkirealistisia. Kuvauskohteet ja kuvausympäristöt vaihtelevat monimuotoisina.
- **Sosiaalinen**
HSL:n kuvissa on aina ihminen tai ryhmä ihmisiä (eri sukupolvet, kansallisuudet jne.) läsnä. Sosiaalisuus näyttäytyy erilaisten ihmisten luontevana kohtaamisena ja suvaitsevaisuutena.
- **Hauska**
HSL:n kuvissa näkyvät joukkoliikenteen arjen positiiviset tarinat.
- **Ympäristöystävällinen**
Kuvissa tätä arvoa ei alleviivata, vaan ympäristöystävällisyys on luonnollisena osana kuvaa. HSL:n kuvamaailmassa ei tule näyttää ympäristöystävällisyyden vastaisia aiheita.

HSL:n kuvissa tulee näkyä aidot reaktiot. Tilanteet ovat lavastettuja mutta kuvaus tapahtuu oikeassa ympäristössä.

1.2 Teemat HSL:n kuvallisessa viestinnässä

HSL:n kuvissa toistuvat seuraavat teemat:

- **Ihminen** – Ihminen on mukana aina tavalla tai toisella kaikissa kuvissa (tarinana, heijastumana, ääriviivoina, hahmona, rajattuna, liike-epäterävänä).
- **Tarinat** – Monimuotoiset tarinat, tarinoiden kautta luodaan tunnelmaa, kurkistetaan matkustajan ja HSL:n työntekijän maailmaan. Kuvissa intiimi tunnelma, mutta ei mennä kuitenkaan liian lähelle.
- **Kontrastit** – Kontrasti lähtö- ja päätepysäkin välillä, vanha vs. nuori, high tech vs. maaseutu.
- **Liike, liikuttaminen** – HSL liikuttaa: Kuvissa liikettä, matkallaolon tuntua.

1.3 HSL:n brändikuvat

1.3.1 IMAGOKUVAT

HSL:n imagokuvakategoria on jaettu kahteen alakategoriaan:

- a. Tarinalliset kuvat
- b. Graafiset kuvat

1.3.1.1 TARINALLISET KUVAT

HSL:n imagokuvissa kerrotaan tarinoita tai kuvataan välähdyksiä ja tunnelmia matkustajien ja joukkoliikenneammattilaisten tarinoista. Tarinat voivat olla hyvin arkipäiväisiä ja aika ajoin jopa hieman elokuvallisia, mutta kuitenkin niin, että niillä on yhtymäkohta arkielämään.

Tarinoista välittyy seuraavia tunnelmia:

- Elämänmaku
- Inhimillisyys
- Nykyaikaisuus
- Intiimi tunnelma, ei kuitenkaan liian lähellä
- Vuorokauden ympäri, kaupungista maaseudulle
- Liike, matkallaolon tuntu
- Välitila, rauhoittuminen
- Kontrasti lähtö- ja päätepysäkin välillä, vanha vs. nuori, high tech vs. maaseutu

Alla on kerätty muutamia esimerkkejä tarinoista. Kuvan tilaajan ja valokuvaajan tulee sopia halutuista tarinoista ja tarkastaa HSL:n jo olemassa olevat tarinakuvat. Tarinoita voi jalostaa edelleen mainonnan suunnittelussa.

Arkipäiväisiä esimerkkejä tarinoista:

- Perhe bussipysäkillä, pari lasta ja lastenrattaat
- Ikkunan läpi maisemaa katsova tyttö
- Mummo ja lapsenlapsi Suomenlinnan lautalla
- Matkustajalla läppäri sylissä ratikassa

Elokuvallisia esimerkkejä tarinoista:

- Iltapukuinen pariskunta softdrinkit käsissä odottamassa bussia
- Mangatyttö maalaispysäkillä
- Opiskelija muuttaa kukkaruukun kanssa
- Lapsi matkalla uimarannalle, kainalossa puhallettava uimalelu

Esimerkkejä HSL:n tarinallisista brändikuvista. Kuvat HSL/ Lauri Eriksson.

1.3.1.2 GRAAFISET KUVAT

- Graafiset kuvat ovat heijastuksia, väripintoja, graafisia yksityiskohtia joukkoliikennevälineistä ja ympäristöstä. Ihmisen hahmo/ääriviivat tulee olla aina osana kuvaa osana kuvaa.

Esimerkkejä HSL:n graafisista kuvista. Kuvat HSL/ Lauri Eriksson.

1.4 Lehtikuvat

Lehtikuvat suunnitellaan yhteistyössä HSL:n tilaajan kanssa. Matkaketju-lehden kuvausbriefin tekevät lehden toimitussihteeri ja/tai visuaalinen suunnittelija.

Kuvaaja toteuttaa lehtikuvauksen tilaajan briefin mukaisesti ja toimittaa HSL:n valokuvausohjeiston teknisen osan mukaiset kuvat lehden toimitussihteerille tai visuaaliselle suunnittelijalle.

Lehteen valitut kuvat jälkikäsitellään ja varustetaan metadalla. Valokuvaaja siirtää jälkikäsitellyt kuvat HSL:n materiaalipankkiin. Kuvan tilaaja toimittaa linkin sekä tunnukset materiaalipankkiin.

Esimerkkejä HSL:n Matkaketjulehden lehtikuvista. Kuvat HSL/ Lauri Eriksson ja HSL/ Mikko Ryhänen.

1.5 Mainoskuvat

HSL:n mainoskuvat toteutetaan jokaiseen kampanjaan tai tilaukseen tilaajan erillisen briefin mukaisesti. Kuvat noudattavat HSL:n valokuvausohjeiston teknisiä vaatimuksia.

Esimerkkejä HSL:n mainoskuvista. Kuvat HSL/ Lauri Eriksson.

2. VALOKUVIEN TUOTANTO

2.1 Henkilögalleria

HSL:n kuvamaailmassa tulee näkyä laaja kirjo eri-ikäisiä ihmisiä, lapsesta ikäihmiseen, eri kansallisuuksia sekä eri tyyllisiä ihmisiä, myös eri ammattikunnista. Mallien tulee olla karismaattisia, persoonallisia, aidon oloisia ihmisiä, ei liian mallimaaisia.

HSL käyttää malleina sekä omaa henkilökuntaa että mallitoimiston tai street castingin kautta varattuja malleja.

Oikeita matkustajia ei saa kuvata ilman lupaa. Oikeita matkustajia voi näkyä kuvien taustalla ainoastaan, jos ihmisten kasvot ovat tunnistamattomat.

Kuvien tulee todentaa joukkoliikenteen arkipäivää myös niin, että joukkoliikennevälineissä, asemilla ja terminaaaleissa on yleensä paljon ihmisiä. Eli kuvatessa tulee huolehtia siitä, että kuvien taustat eivät ole liian autioita. HSL:n henkilökuntaa on hyvä käyttää kuvien taustalla matkustajina.

Jokaiselta HSL:n kuvissa esiintyvältä tunnistettavalta ihmiseltä on pyydettävä allekirjoitus HSL:n Model Release -lomakkeeseen.

Esimerkkejä HSL:n malleista. Kuvat HSL/ Lauri Eriksson.

2.2 Puvustus, rekvisiitta ja maskeeraus

HSL:n kuvissa puvustuksen sekä rekvisiitan tulee olla mahdollisimman realistista. Ylipuvustamista tulee välttää. Puvustus ja rekvisiitta tulee suunnitella kuvan tarinan mukaan. Elokuvallisia tarinoita kuvatessa jokin puvustus- tai rekvisiittaelementti voi olla hieman yliampuvampaa.

Puvustuksen värisävyissä suositellaan neutraaleja ja murrettuja värejä. Yleisesti ottaen vältetään kirjavia, suuria printtejä, tekstejä ja logoja sekä kokomustaa. HSL:n brändivärit tai muut tehostevärit voivat olla "mausteena" puvustuksessa ja rekvisiitoissa joissakin kuvissa, mutta vältetään näiden liiallista käyttöä, koska graafisissa elementeissä brändivärit nousevat vahvasti esiin.

Maskeerauksen käyttöä ei suositella, vaan kuvataan ihmiset mahdollisimman aitoina ja realistisina. Naismalleille riittää tavallisesti itse tehty arkimeikki.

2.3 Joukkoliikenteen yleiset säännöt ja suositukset

HSL:n kuvamaailman tulee olla rohkeaa ja arkirealistista, ottaen kuitenkin huomioon joukkoliikenteen yleiset säännöt ja suositukset sekä tekniset standardit ja soveliaisuuden rajat. Koska edellä mainittuja sääntöjä ja määräyksiä löytyy hyvin laaja kirjo, on suositeltavaa, että kuvauksissa on aina mukana HSL:n henkilökuntaa, jolta nämä seikat voi tarkastaa.

Seuraavassa on listattu yleisimpiä määräyksiä ja säädöksiä, jotka on hyvä ottaa huomioon kuvaussuunnitelmaa laadittaessa sekä kuvaustilanteessa:

Kaikki joukkoliikennevälineet tulee olla teknisten standardien mukaiset. Huomioi mm. seuraavat seikat:

- Joukkoliikennevälineiden tulee olla kuvissa aina ehjiä, ilman kolhuja tai muita vikoja.
- Bussit, ratikat ja metrot kuvataan aina niin, että ne ovat aktiivisessa ajossa, eli joukkoliikennevälineen linjanumeron tulee olla päällä. Teksti ”Ei liikenteessä” saa näkyä ainoastaan, jos kuvataan varikkoalueella tai huoltokuvia.

Kaikki toiminta kuvissa tulee täyttää yleiset liikennesäännöt sekä suositukset. Huomioi mm. Seuraavat seikat:

- Kuvissa ei saa näkyä liikenteen vaaratilanteita.
- Pyöräilijöillä tulee aina olla pyöräilykypärät päässä.
- Kuvissa näytettävä toiminta ei saa olla yleisten joukkoliikenne sääntöjen tai suositusten vastaisia: Bussin, ratikan, metron eikä junan sisällä ei saa juoda eikä syödä joukkoliikennevälineessä (tosin esim. pysäkillä odottava ihminen voidaan kuvata niin, että hän syö tai juo alkoholitonta juomaa)
- Matkustajaa ei saa kuvata niin, että jalat on nostettu penkille tai selkänojalle.
- Rullalaudan ja rullaluistimien käyttö joukkoliikennevälineessä ja asemalla/pysäkillä on kiellettyä.
- Lastenrattaiden, polkupyörien ja rullatuolien tulee olla asianmukaisesti kiinnitettynä joukkoliikennevälineessä.
- Polkupyöriä saa kuljettaa vain lähijunissa ja metroissa, ei bussissa eikä ratikassa.
- Polkupyörän kuljetusta tulee kuvata niin, että pyörästä ei aiheuta haittaa tai vaaraa muille matkustajille.
- Polkupyörällä, lastenrattailla tai rullatuolilla liikuttaessa liukuportaiden käyttö on kielletty. Liukuportaiden sijaan tulee aina käyttää hissiä.
- Laiturialueilla ei saa pyöräillä.
- Matkustajan ei tule koskaan juosta liikennevälineen edestä.
- Emme halua näyttää kuvia, joissa matkustaja puhuu kännykkään joukkoliikenteessä matkustaessa.

2.4 HSL:n valokuvien brändiohjeistuksiin liittyvät seikat

Kaikissa HSL:n valokuvissa tulee näkyä vain uuden graafisen ohjeistuksen mukaiset logot, kyltit, opasteet, informaatiotaulut, lipputuotteet jne. Vanhoja YTV:n logoja ei tule kuvata tai ne tulee poistaa/vaihtaa jälkikäteen kuvankäsittelyllä.

Kuvauksissa tulee huomioida mm. seuraavia graafiseen- ja brändiohjeistuksiin liittyviä seikkoja:

- Kaikki opasteet, kyltit, informaatiotaulut tulevat olla HSL:n uuden graafisen ohjeistuksen mukaiset.
- HKL vastaa raitiovaunujen ja metrojen liikennöinnistä sekä joukkoliikenneinfran eli ratojen, asemien ja varikoiden hoidosta. Eli HKL:n logo tulee näkyä vain näissä yhteyksissä.
- Bussipysäkkien informaatiotauluissa kartan alla tulee näkyä aikatauluinformaatio.
- Joukkoliikenteen liikennöitsijöiden logoja voidaan näyttää kuvissa. Kaikki muut kolmansien osapuolten logot tulee poistaa kuvista.

2.5 Värit, valaistus ja väritasapaino

VÄRIT HSL:N VALOKUVISSA

HSL:n valokuvat ovat suhteellisen neutraaleja väritasapainoltaan. HSL:n brändivärejä ei tarvitse ylikorostaa. Niitä voidaan käyttää tarvittaessa korostusväreinä.

HSL:n väreistä:

- HSL:n pääbrändivärit ovat sininen ja valkoinen
- Huomioväreinä käytetään keltaista ja punaista
- Liikennevälineiden värit ovat oranssi, vaalean sininen, tumman sininen ja vaalean vihreä.
- Pirstevärinä käytetään vaaleanpunaista, joka toimii kaikkien muiden värien kanssa

Pyritään siihen, että vaaleata ja harmaata pintaa sekä taustaa olisi mahdollisimman paljon. HSL:n kuvissa suositetaan yksinkertaisuutta. Ei liikaa väriä eikä yksityiskohtia valokuviiin.

VALAISTUS

HSL:n kuvissa käytetään tasaista luonnonvaloa. Suoraa ja kovaa keskipäivän auringonvaloa sekä voimakkaita varjoja ei saa käyttää. Kuvan kokonaisväritus on tasaisen neutraali ja kontrastiton.

Kuvissa näkyvät vuorokauden ja vuodenaikojen vaihtelut, neutraalin vuorokauden ja vuodenajan lisäksi.

TERÄVYYS

Hyödynnetään syväepäterävyyttä ja ajoittain liike-epäterävyyttä.

Esimerkkejä HSL:n valokuvien valaistuksesta ja syväepäterävyyden käytöstä. Kuvat HSL/ Lauri Eriksson.

2.6 Kuvakulmat ja kuvien rajausta

HSL:n kuvissa pyritään rohkeisiin kuvakulmiin sekä kameran käyttöön. Esim. mahdollisuuksien mukaan pyritään kuvaamaan objektin takaa kauempaa zoomaten. Yleisesti suositetaan tiukkoja rajauksia sekä kohdistamista yksityiskohtiin, kurkistuksia. On hyvä muistaa kuvata mahdollisuuksien mukaan sekä vaaka-että pystyversioita aiheista.

2.7 Graafisten elementtien ja valokuvan suhde

HSL:n graafiset elementit antavat vapautta valokuvalle, eivätkä rajoita kuvan asetelmaa. Graafisten elementtien asettelua varten tosin laajat, tyhjä, tasaiset pinnat kuvassa ovat suositeltavia.

Graafisen ohjeiston mukaan HSL:n markkinointi- ja viestintämateriaaleissa käytetään sekä pysty- että vaakakuvia. Valokuvaajan tulee pyrkiä kuvaamaan samasta aiheesta sekä vaaka- että pystyversioita.

Koska kuvilla tulee olemaan paljon eri käyttökohteita, tarvitaan riittävästi erilaisia kuvakulmia kuvan käytön helpottamiseksi.

Kuvaajan tulisi aina myös huomioida kuvan käyttömahdollisuus netissä, jota varten tarvitaan kaukaa otettuja kuvia, josta voi rajata tiivistä rajatun kuvan.

2.8 Valokuvien taustat

Kuvien taustojen tulee olla aitoja ympäristöjä, joissa HSL toimii. Kuvien taustojen tulee olla monipuolisia viestien HSL:n toimialueen monimuotoisuutta, kaupungista maaseutumiljööseen, vanhoista asemarakennuksista moderneihin terminaaleihin.

Kuvien taustoissa pyritään välttämään liikaa väriä. Pyritään löytämään taustoihin mahdollisimman paljon vaaleita pintoja. Suositetaan mahdollisimman yksinkertaisia taustoja.

HSL:n logojen tulee olla kuvissa aina ajanmukaiset. Kolmansien osapuolten logoja ei saa näkyä kuvien taustalla. Tosin, HSL:n yhteistyökumppaneiden ja alihankkijoiden logot voivat tietyissä tapauksissa näkyä kuvissa (mm. liikennöitsijöiden logot, HKL:n logot). Tämä tulee aina tarkastaa kuvan tilaajalta.

Taustalla olevien ihmisten kasvot eivät saa olla tunnistettavat (mikäli ihminen ei ole allekirjoittanut HSL:n Model Release -lomaketta). Taustalla näkyvien kulkuvälineiden (muiden kuin kuvattavan joukkoliikennevälineiden) rekisterinumerot eivät saa olla kuvissa tunnistettavia.

Mikäli kuvataan muualla kuin HSL:n omistamassa kiinteistössä tai kuvien taustalla näkyy HSL:lle kuulumaton kiinteistö, tulee kiinteistön omistajalta pyytää kuvauslupa sekä allekirjoitus HSL:n Property Release -lomakkeeseen.

Täytetyt ja allekirjoitetut Property Release -lomakkeet tulee toimittaa HSL:lle kuvan tilaajalle.

3. Valokuvan tekninen ohjeistus

TIEDOSTOKOKO JA KAMERA

- Minimi tiedostokoko: 60 MB / 8 bit / 300dpi / Tiff
- Kamerakalusto: Min. 20–22 mega pixelin järjestelmäkamera / täyden koon kenno

ISO

- Suositus ISO 100–ISO 1250

VÄRIPROFIILI

- Väriavaruus: Adobe RGB 1998

ADJUSTING PICTURES

- Säädä kontrastit
- Älä terävöitä kuvaa
- Älä rajaa kuvaa, jätä riittävästi marginaalia layoutille.
- Älä käytä interpolointia

JÄLKIKÄSITTELY

- Kaikki HSL:n valokuvat jälkikäsittellään keskitetysti
- HSL:n logojen tulee olla viimeisimpien ohjeistusten mukaiset. Mikäli kuvissa näkyy vanhoja logoja, nämä tulee vaihtaa jälkikäsittelyllä.
- Kaikki kolmansien osapuolten logot tulee poistaa jälkikäsittelyllä. HSL:n kaluston täytyy näyttää moitteettomalta

KUVAN TALLENNUS

- Käytä Tiff -formaattia / 8-bit / Adobe RGB 1998
- Tallenna korkearesoluutiona (300dpi)
- Älä käännä koskaan CMYK -muotoon

METADATAN SYÖTTÄMINEN

Kaikkiin HSL:n tilaamiin kuvatiedostoihin tulee syöttää IPTC-metadatan (Käyttäen Adobe Bridge tai vastaavaa ohjelmistoa). Huom! Tarkista että metadatan on varmasti löydettävissä, ennen kuvien toimittamista. Valokuvaajalla on vastuu metadatan tietojen syöttämisestä HSL:n ohjeistusten mukaisesti. Metadatan tulee syöttää suomenkielellä.

Ainakin seuraavat IPTC Core metadatan kentät tulee täyttää:

- Creator: Valokuvaajan nimi
- Title: Kuvan aihe
- Headline: Kuvatyyli: Imagokuva, Symbolokuva, Informatiivinen kuva tai lehtikuva
- Keywords: Vähintään 3–4 tärkeintä avainsanaa taulukon 1. avainsanalistalta
- Description: Tarkennetut tiedot mm. seuraavista: Joukkoliikennevälineen linjanumero, mallien kontaktit (esim. Azzurro, Street malli, HSL jne.)
- Date Created: Kuvauspäivä
- Location: Tarkemmat tiedot kuvauspaikasta
- City: Kuvauskaupunki
- Copyright Notice: HSL / Valokuvaajan nimi
- Rights Usage Terms: Tiedot kuvan käyttöoikeuksista kuvaajan osalta sekä tiedot käyttöoikeuksista mallien osalta. Merkitse oikeuksien päättymispäivä.

Taulukko 1. Yleisimmät HSL:n käyttämät avainsanat.

Ihminen	vuoden- ja vuorokaudenaika	Kulkuväline	Aihe	Paikka
Aikuinen	Kesä	Bussi	Matkakortti	Helsinki
Mies	Kevät	Juna	Aikataulu	Vantaa
Nainen	Syksy	Ratikka	Kortinlukija	Espoo
Nuori	Talvi	Metro	Opasteet	Kauniainen
Lapsi	Päivä	Suomenlinnan lautta	Sähköinen info	Kirkkonummi
Ikäihminen	Yö	Henkilöauto	Mobiilipalvelu	Kerava
Joukko		Polkupyörä	Lentokenttälinja	Sipoo
Joukkoliikenne- ammatilainen		Jalankulku	Runkolinja	
			Liityntäpysäköinti	
			Kaupunkimiljö	
			Maaseutumiljö	
			Silta	
			Raiteet	

Taulukko 2. Katso alla esimerkki syöttämisestä kuvaan.

Creator:	Erkki Esimerkki
Title:	Nuoret bussipysäkillä maaseutumiljöössä
Headline:	Imagokuva
Keywords:	Nuori, nuoret, päivä, kevät, bussi, jalankulku, skeittilauta, maaseutumiljö
Description:	Linjanumero 650. Mallien kontakti: Azzurro Oy
Date Created:	12.8.2013
Location:	Bussipysäkki, Ylästö
City:	Vantaa
Copyright Notice:	HSL / Erkki Esimerkki
Rights Usage Terms:	Rajoittamattomat oikeudet kuvaan valokuvaajan osalta. Mallien osalta kaikki oikeudet, 5 vuotta. Mallioikeuksien päättymispäivä 12.08.2018

KUVIEN VALINTA JA TOIMITUS

- Valokuvaaja tekee alustavat kuvavalinnat, poistaen kaikki teknisesti ja laadullisesti epäonnistuneet kuvat.
- Valokuvaaja tekee pdf-pinnakkaisen kuvista ja toimittaa tilaajalle lopullista valintaa varten.
- Kuvan tilaaja ilmoittaa valokuvaajalle valitut ruudut, jotka tulee jälkikäsitellä.
- Valokuvaaja lisää kaikkiin valittuihin kuviin metadata-tiedot edellä olevan ohjeistuksen mukaan.
- Valokuvaaja siirtää jälkikäsitellyt ja metadalla varustetut kuvat HSL:n materiaalipankkiin. Kuvan tilaaja toimittaa linkin materiaalipankkiin sekä tunnukset.

KUVATIEDOSTOJEN SÄILYTTÄMINEN

- Valokuvaaja sitoutuu säilyttämään kuvaamansa raakatiedostot 5 vuotta ja toimittamaan HSL:lle näistä pdf-pinnakkaiset.
- Lisäkuvien tilaaminen tästä materiaalista sovitaan erikseen.

KÄYTTÖOIKEUDET

- HSL ostaa kuviin valokuvaajan osalta pääasiassa kaikki käyttöoikeudet, rajoittamattomin oikeuksin.
- Ulkopuoisten mallien osalta HSL ostaa pääasiassa kaikki oikeudet Suomessa viideksi vuodeksi.
- Oman henkilökuntamme osalta HSL sopii kaikki rajoittamattomat käyttöoikeudet.

4. Muistilista valokuvaajalle

Valokuvaajan/tuottajan tulee huomioida alla olevat seikat aina ennen ja jälkeen kuvasta sekä kuvauksen aikana:

ENNEN KUVAUSTA

Tutustu HSL:n valokuvaohjeistukseen sekä HSL:n kuvapankkiin.

- Tarkasta, että kuvauskalusto sekä toimintatavat vastaavat tämän dokumentin valokuvan teknisiä ohjeita.
- Sopikaa kuvan tilaajan kanssa tarkasta kuvaussuunnitelmasta.
- HSL:n tilaaja huolehtii kuvattavien joukkoliikennevälineiden sekä HSL:n hallinnoimien kuvauspaikkojen varaamisesta kuvaukseen. Mikäli kuvaus suoritetaan muualla kuin HSL:n hallinnoimisessa kuvauspaikoissa, sovi kuvan tilaajan kanssa kuvauslupien ja Property Release -lomakkeiden hoitamisesta.
- Koska kuvissa pyritään käyttämään mahdollisuuksien mukaan HSL:n omaa henkilökuntaa, sovi kuvan tilaajan kanssa casting-kuvauksen järjestämisestä ja henkilökunnan varaamisesta kuvaukseen.
- Sovi ulkopuolisten ja street mallien mallipalkkioista, valinnoista ja varaamisesta HSL:n tilaajan kanssa.
- Sovi mallitoimiston mallien mallipalkkioista, valinnoista ja varaamisesta HSL:n tilaajan kanssa.
- Järjestä kuvauspuvustus sekä rekvisiitat tämän valokuvaohjeistuksen mukaisesti.
- Tarkasta kuvan tilaajalta turvallisuuteen, välineiden teknisiin seikkoihin, sekä soveliaisuus säädöksiin liittyvät tarkemmat ohjeistukset ja määräykset.
- Tarkasta, että kuvauspaikalla on uusimmat HSL:n logot sekä graafisen ohjeistuksen mukaiset kyltit, opasteet, infotaulut jne.
- Tarkasta, ettei kuvauspaikalla, puvustuksessa eikä rekvisiitoissa ole kolmansien osapuolten logoja (tai että nämä ovat poistettavissa jälkikäsitelyssä.).

KUVAUKSEN AIKANA

Työskentele niin, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa HSL:n matkustajille, henkilökunnalle ja liikenteelle.

- Tarkasta, että kuvauspaikka on HSL:n hallinnoima tai kuvauspaikkaan on anottu ja myönnetty asianmukainen kuvauslupa sekä allekirjoitus Property Release -kaavakkeeseen.
- Tarkasta, että kaikki kuvissa esiintyvät ihmiset, joiden kasvot on tunnistettavat, ovat allekirjoittaneet HS:n Model Release -kaavakkeen.
- Tarkasta, että kaikki kuvattava toiminta on joukkoliikenteen yleisten sääntöjen ja suosituste mukaista
- Tarkasta että HSL:n logot, kyltit, opasteet jne. ovat HSL:n graafisen ohjeituksen mukaisia.
- Tarkasta, että kolmansien osapuolten logoja ei näy kuvissa.
- Tarkasta, että taustalla olevien liikennevälineiden rekisterinumeroita ei tule näkyviin kuviin, tai että ne ovat helposti poistettavissa /muokattavissa kuvankäsittelyllä.
- Tarkasta, että kuvaustyyli on tämän ohjeistuksen mukainen.

KUVAUKSEN JÄLKEEN / KUVIEN TOIMITUS

- Lähetä täytetyt Model Release ja Property Release -kaavakkeet HSL:n tilaajalle.
- Tee alustava valinta kuvaversioista. Valitse n. 10–20 versiota per aihe. Poista kaikki teknisesti ja luovasti epäonnistuneet sekä tämän ohjeistuksen vastaiset kuvaversiot. Luo pdf-pinnakkainen valituista kuvista ja lähetä tilaajalle joko sähköpostitse tai oman serverisi välityksellä.
- Tilaaja tekee lopulliset kuvavalinnat ja antaa kommentit mahdollisista jälkikäsittelytoiveista.
- Jälkikäsittele tilatut kuvat ja lisää metadatat ohjeistuksen mukaan.
- Lähetä lopulliset kuvat tilaajalle erikseen sovittuun aikataulun mukaisesti HSL:n materiaalipankkiin. HSL:n tilaaja toimittaa linkin ja salasanan materiaalipankkiin.
- Luo lopuista raakakuvista pdf-pinnakkainen ja toimita kuvan tilaajalle. Säilytä kaikki käsittelemättömät raakakuvaversiot viiden vuoden ajan omalla kovalevylläsi.

Model Release

Tällä sopimuksella annan tilaajalle Helsingin Seudun liikenne, HSL suostumukseni minusta otettujen valokuvien julkaisemiseen kaikissa medioissa 5 vuoden ajan.

Tämä sopimus oikeuttaa valokuvaajan tai tilaajan muokkaamaan valokuvia, joissa esiinnyn kuvankäsittelyn keinoin, ja yhdistämään kuvia toisiin kuvalähteisiin ilman erillistä suostumustani.

Tässä sopimuksessa vakuutan, että olen täysi-ikäinen (18) vuoden ikäinen. Ja minulla on laillinen oikeus päättää tässä sopimuksessa sovittavat ehdot.

Malli:

Nimi: _____

Osoite: _____

Puhelinnumero: _____

E-mail: _____

Syntymäaika: _____

Päiväys: _____

Allekirjoitus: _____

Huoltaja:

Mikäli malli on ala-ikäinen, huoltaja täyttää ja samalla hyväksyy kaikki tässä sopimuksessa sovitut kuvankäyttöön, muokkaukseen ja levitykseen liittyvät kohdat.

Nimi: _____

Osoite: _____

Puhelinnumero: _____

E-mail: _____

Päiväys: _____

Allekirjoitus: _____

Valokuvaaja:

Nimi: _____

Osoite: _____

Puhelinnumero: _____

E-mail: _____

Kuuspäivä: _____

Kuvauksen aihe: _____

Päiväys: _____

Allekirjoitus: _____

Property Release

Tällä sopimuksella annan tilaajalle: Helsingin Seudun liikenne, HSL suostumuksen kiinteistöstä _____ otettujen valokuvien julkaisemiseen kaikissa medioissa, kaikilla oikeuksilla, ilman aikarajoitusta.

Tämä sopimus oikeuttaa valokuvaajan tai tilaajan muokkaamaan yllämainitusta kiinteöstä otettuja valokuvia kuvankäsittelyn keinoin, ja yhdistämään kuvia toisiin kuvalähteisiin ilman erillistä suostumustani.

Tässä sopimuksessa vakuutan, että olen täysi-ikäinen (18) vuoden ikäinen. Ja minulla on laillinen oikeus päättää tässä sopimuksessa sovittavat ehdot.

Valokuvaaja:

Nimi: _____
Osoite: _____
Puhelinnumero: _____
E-mail: _____
Kuauspäivä: _____
Kuvauksen aihe: _____
Päiväys: _____

Allekirjoitus: _____

Kiinteistö:

Nimi: _____
Osoite: _____

Kiinteistön omistaja /edustaja:

Omistaja /edustaja: _____
Nimi: _____
Titteli: _____
Puhelinnumero: _____
E-mail: _____
Päiväys: _____

Allekirjoitus: _____